

Predsednik poziva k čuječnosti-Bolgarija pred zasedbo?

Priporočila pomoč demokratizacijam

Amerika se mora sama dobro oborožiti, obenem pa dejansko pomagati drugim demokratizacijam, povdaril predsednik v svojem letnem govoru. — Opozoril na nevarnost notranjih prevratnežev.

Washington, D. C. — Ako se ne bo Amerika z vsemi svojimi silami pripravila na obrambo, dokler je čas, ji grozi nevarnost, da bo delila usodo raznih evropskih narodov, ki so doslej postali žrtev agresivnosti diktatorskih držav. V takem smislu je apeliral predsednik Roosevelt ta ponedeljek na ameriško prebivalstvo, da se naj to zaveda resnega položaja.

Predsednik je imel svoj govor pred zbranimi obema zbornicama kongresa ob otvoritvi zasedanja. Ta letni predsednikov govor "o stanju Unije" je predpisan v ustavi. Predmet je bil skoraj isti, kakor ga je vseboval govor po radio pred dobrim tednom dni. V obeh slučajih je predsednik poudarjal potrebo, da se morajo Zed. države ne samo same za se dobro oborožiti, marveč, da tudi pomagajo dejansko vsem tistim državam, ki stoje danes v boju proti diktatorskim veselilam. Obenem je zopet tudi ponovil, da bi bilo neprimerno, delovati na to, da bi se kak mir sklenil z diktatorji.

Proti trditvam, da Amerika ne more biti neposredno ogrožena, češ, da je zavarovana od širokega oceana, je predsednik ugovarjal s povdarjenjem, da direktnega napada v resnici morebiti ni pričakovati, pač pa, da se utegnejo tudi tukaj diktatorji posluževati iste metode, ki se jim je tako uspešno obnesla v Evropi, namreč, da s pomočjo svojih agentov v notranjini dežele same pripravijo ugodna tla, na kar bi šele sledil pravi napad. Za vzgljed je navajal predsednik Norveško.

Ponovil je predsednik tudi svoj načrt za pomoč Angliji na ta način, da se tej posodi orožje, in povdarjal, da bi ta načrt ne bil nasproten nevtralnosti.

Za tiste pa, ki skušajo ovirati bodisi domači oboroževalni program, bodisi pomoč zunanjim demokratizacijam, je imel predsednik označbo "trouble-makers" ter je priporočal, naj se jih najprej skuša osmešiti, ako pa to ne bo pomagalo, naj vlada nastopi proti njim.

REPUBLIKANSKA VEČINA V ZAKONODAJI.

Springfield, Ill. — To sredo se otvori redno zasedanje illinojske državne zakonodaje, katero zlasti republikanci z veseljem pozdravljajo. V tem zasedanju bodo imeli namreč v obeh zbornicah večino, česar niso imeli že od leta 1931 naprej. Povrh bo republikance tudi novi governor, D. H. Green.

ŠE EN KATOLIŠKI GLAS

Kat. profesor odobrava apel predsednika Roosevelta.

Chicago, Ill. — Dočim se je večer objavilo tukaj poročilo, da je neki katoliški list v Milwaukee ugovarjal predsedniku Rooseveltu glede njegovih izjav, da se mora dati vsa pomoč Angliji, se je pa medtem začel še en glas iz katoliških krogov, ki pa se postavljajo na ravno nasprotno stališče, namreč, da ima predsednik popolnoma prav. To izjavo je izrazil v ponedeljek dr. Fr. E. McMahon, profesor na Notre Dame univerzi. V njej je povdarjal, da v sedanjih vojnih ne gre samo za trg in za ozemlja, marveč, da se bje borba naravnost za človeško dušo, češ, da nasprotni sile skušajo prevreči, kar nam je bilo doslej dragega v kulturnih in verskih vrednostih. Zato naj Amerika, je povdaril, pomaga tistim, ki se proti tem silam bore, in obenem opusti vsako govorenje o sklepanju miru s temi silami.

SMRTNA KOSA

Chicago, Ill. — Na svojem domu 339 No. Parkside Ave. je v torek zjutraj preminul dobro poznani rojak Anton Horvat (p. d. Bobenčkov), rod. iz Žužemberka na Dolenjskem. Pokojni zapušča soprogo Ano in štiri hčere. Pogreb se vrši iz Zefranovega pogrebnega zavoda, 1941 W. Cermak Rd. v četrtek 9. januarja ob 9:30 v cerkev sv. Stefana, kjer bo pogrebna sv. maša ob 10. uri — Truplo pokopnega bo položeno k večnemu počitku na pokopališču sv. Jožefa. Družina pokojnika ujljudno prosi, naj se opuste vsake cvetlice. — Člani društva sv. Stefana se vabijo k molitvi v sredo 8. januarja ob 7:30 zvečer. — Pokojniku večni mir, družini pa naše globoko sožalje!

NAD 3000 MILJ LETEL BREZ POSTANKA

Dayton, O. — Neki štirimotorni armadni bombni aeroplan je zadnje nedeljo napravil 3.050 milj dolgi polet brez vsakega vmesnega postanka. Polet se je izvršil od tukaj v Fort Worth in nazaj, in sicer s povprečno hitrostjo 190 milj na uro. Ta aeroplan je zgrajen za polet v višini 15.000 čevljev ali še več, toda sedanjí polet se je moral zaradi silnih višinskih viharjev napraviti po večini v polovici omenjene višine.

PAPEŽ APELIRA ZA STALNI, PRAVIČNI MIR

Vatikan. — V avdienci, ki jo je zadnje nedeljo naklonil rimskim plemenitašem, med katerimi je bila tudi njegova lastna, Pacellijeva družina, se je papež Pij izrazil, da se ne more napovedovati, kam nas bo vodil razvoj dogodkov, vendar pa "naše hrepenenje, naša molitev, naša želja je za pravični in stalni mir." Istočasno je plemenitašem povdaril, da jim njih bogastvo nalaga dve dolžnosti: Prva je, da se ustavljajo skušnjavam lagodnega življenja, druga pa, da uporabljajo svoje premoženje v glavnem v pomoč drugim osebam, ki so v manj ugodnem položaju.

VESTI O NAZIJSKI AKTIVNOSTI V MEHIKI

Mexico City, Mehika. — Nedavne manifestacije za nazije in proti Judom, do katerih je prišlo tukaj, in pa poročila, da je v Mehiki eden vodilnih članov nazijske tajne policije, je dalo povod, da so oblasti pričele posvečati pozornost nazijskim aktivnostim. Kakor se trdi, je namen nazijske propagande ta, da se zada udarec vplivu Zed. držav v Mehiki. Deloma se vodi ta s "šepetalno" kampanjo, da nameravajo Zed. države stopiti v vojno proti Nemčiji ter potegniti s seboj tudi Mehiko, deloma pa z razširjanjem trditve, da Zed. države gospodujejo Mehiki.

PREDLOG PROTI KONGRESNIKOM

Washington, D. C. — Eden poslanec namerava v kongresu staviti predlog, po katerem bo prepovedano kongresnikom imeti izven kongresa govore, za katere dobe posebno plačo. Pričakuje se, da bo predlog zlahkoto prodril, ker je takih kongresnikov le peščica.

OŽIGOSAL ANGLIJI NAKLONJENO ORGANIZACIJO

Birmingham, Ala. — V nekem tujkajšnjem listu je bilo zadnje nedeljo priobčeno pismo, ki ga je pisal Wm. A. White, in v katerem je razložil vzrok, zakaj je resigniral z načelnikstva organizacije "Defend America by Aiding the Allies," katere eden ustanoviteljev je bil on sam in, ki se zavzema za neomejeno pomoč Angliji. V tem pismu se je White izrazil, da je odstopil zato, ker se ne strinja s ščuvanjem za vojno, ki se je pojavilo v organizaciji. "V dveh naših podružnicah," pravi, "v New Yorku in Washingtonu imamo skupino 'warmongers' - vojnih podpihvalcev in pod našo organizacijo nimamo nikakega poga, da bi jih izključili, in jaz enostavno ne morem ostati na čelu organizaciji, ki se izrablja od teh podružnic za vojni ples strahov." Pismo je bilo priobčeno v prvih izdajah lista, dočim se je iz poznejših izdaj na Whitovo prošnjo odstranilo.

Nemci utegnejo korakati še ta teden

Bolgarija baje pristala na nazijski ultimatum, da dovoli zasedbo nemškim četam. — V Nemčiji vlada pomemben molk glede premikanja čet v balkanskih državah.

KRIŽEM SVETA

Rim, Italija. — Zaradi zvišanja življenskih stroškov se je vsem uslužbencem v Vatikanu z zadnje nedeljo povišala plača. Tistim, ki dobe \$50 ali manj plače na mesec, je povišek 10%, od \$50 do \$100, 8%, in za višje plače 5%.

London, Anglija. — Tukajšnje prebivalstvo je bilo zadnje nedeljo tako čuječe na delu, da je nemudoma sproti pogasilo vsak požar, ki so ga povzročile nemške vžigalne bombe. Nemški letalci so prileteli nad mesto in metali vžigalne bombe v dveh velikih skupinah.

ANGLEŠKI USPEHI POLONIJA, PRAVI ITALIJA

New York, N. Y. — Iz Italije se je v nedeljo slišal tukaj neki govor, v katerem se je povdarjalo, da so s svojo ofenzivo v Afriki doživeli Angleži popolno polomijo. Ofenziva, je dejal govornik, je bila podvzeta z namenom, da se zada Italiji nekaj ostrih udarcev, češ, da bo imelo to za posledico revolucijo v Italiji. V resnici so Italijani doživeli par trdih udarcev, toda vsled tega se notranja fronta v Italiji ni zrušila, marveč celo okrepila, in zato, pravi govornik, je angleška ofenziva polomija.

IRSKA POSLALA PROTEST NEMČIJI

Dublin, Irska. — Min. predsednik de Valera je poslal nazijski vladi v Berlin zadnji petek energično protestno noto proti bombnemu napadu, ki ga je izvršil na tujkajšnje mesto isti dan zjutraj neki aeroplan, o katerem se trdi, da je bil nemški. Pri tem napadu ste bili razbiti dve hiši in ranjeni okrog 20 ljudi. Ogorčenje na Irskem je tem večje, ker so se taki napadi ponavljali že od zadnje srede naprej. — Iz Berlina pa se nasprotno trdi, da ti aeroplani niso bili nemški; enako zanika krivdo tudi Italija, ki obenem direktno dostavlja, da so morali biti to angleški aeroplani. — V Angliji z gotovostjo trdijo, da so bombniki bili nazijski, ter, da ima Nemčija s temi napadi namen, da spravi Irsko v vojno na strani Anglije, češ, da bi bila Anglija nato prisiljena,

New York, N. Y. — Kakor se glase poročila, ki jih je prejela časnikarska agencija United Press v ponedeljek, je pričakovati, da bodo nemške čete pričele zasedati Bolgarijo v par dneh, morebiti že to sredo.

Te vesti govore, da je Nemčija predložila Bolgariji tozadeven ultimatum in, da ga je ta pod pritiskom razmer tudi sprejela. Konferenca, na kateri se je predložil ultimatum, se je vršila zadnje soboto, kot trdijo ta poročila, in sicer med bolgarskim min. predsednikom Filovom in nemškim zun. ministrom Ribbentropom. Kakor je bilo že poročano, je Ribbentrop odpoval zadnji teden na Dunaj, "v zdravstvene svrhe," kot se je objavilo. Iz Bolgarije se je v ponedeljek sicer zanimalo, da bi se bil vršil ta sestanek med omenjenima osebnostima, vendar pa je znano, da je Filov zadnje soboto "izginil" z Dunaja ter se je odpeljal v Salzburg, kjer ima v bližini Ribbentrop svoje posestvo.

Čas, kdaj nameravajo nazijski vkorakati v Bolgarijo, je še predmet le golega ugibanja, vendar pa je sigurno, da se nekaj velikopoteznega pripravljajo. Sklepa se to lahko prvič iz zatvoritve rumunskih ječ, o čemer je bilo včeraj poročano, in drugič iz pomembnega molka, ki vlada v nazijskih krogih glede premikanja nemških čet na Balkanu. Tak molk je vladal doslej v Berlinu še vsakokrat, kadar je bil v pripravi kak važen korak.

ENAJST SE JIH JE UBILO Z AEROPLANOM

San Diego, Cal. — V gorovju, 35 milj jugovzhodno od tukaj, so v nedeljo našli razbiti neki mornariški transportni aeroplan in okrog njega raztresena mrtva trupla enajstih mornariških letalcev, ki so se vozili s ponesrečenim letalom. Katastrfa se je pripetila v soboto zvečer. Aeroplan, napoti iz Big Springs, Tex., semkaj, je tresčil v vrh gore, do česar je brez dvoma prišlo vsled megle in dežja. Vojaštvo in drugi moški so takoj organizirali reševalno akcijo in kakih 150 jih je odšlo na mesto nesreče, kjer so našli ostanke razbitega aeroplana razmetane četrtilje nalog, trupla pa 150 jrdov daleč od usodnega vrha gore.

Predstavite vašim prijateljem "Amer. Slovenca" in jim ga priporočite, da se nanj naroče!

oborožiti in utrditi Irsko in s tem samo sebe oslabiti.

Iz Jugoslavije

Največja slovenska kulturna ustanova, Družba sv. Mohorja, je prejela za svojo osemdesetletnico svojega plodnosnega dela uradno priznanje. — Smrtna kosa. — Še druge vesti iz starega kraja.

Uradno priznanje narodnemu delu Mohorjeve Družbe

Ljubljana, 5. nov. — Naša največja kulturna ustanova, Družba sv. Mohorja, ki je pred kratkim skromno in notranje proslavila osemdesetletnico svojega plodnosnega in blagoslovljenega dela med slovenskim narodom, je sprejela danes od najvišjega zastopnika naše oblasti v banovini, iz rok g. bana dr. Marka Natlačena, visoko odlikovanje z najvišjega mesta — red sv. Save I. stopnje — kot viden izraz zahvale in priznanja tozadeveno delo med našim ljudstvom. V prostorih Mohorjeve družbe so se zbrali ob pol 4 popoldne visoki cerkveni, civilni in vojaški dostojanstveniki, da dajo s svojo prisotnostjo intimni proslavi pomemben izraz. Slovesnosti so se udeležili belgrajski nadškof dr. Ujčić, pokrovitelj Družbe lavantinski škof dr. Tomažič, opat Peter Jurak, celjski župan dr. Voršič, senator Mihelčič, okrajni glavar dr. Zobeč, polkovnika Tomašević in Časka, predsednik upravnega sodišča dr. Likar, univ. prof. dr. Ehrlich, prof. Cestnik, predstojnik policije Uršič, podžupan Stermečki in mestni svetnik Lukman, predstojniki uradov, zastopnik uredništva "Slovenca" dr. Tine Debeljak itd. ter celoten odbor Družbe s predsednikom prelatom dr. Cukalom, univ. prof. dr. Stele, dr. Pogačnik, Finžgar, prof. dr. Aleksič, dravogrski prošt dr. Munda ter ravnatelj dr. Kotnik. Seji so prisostvovali tudi vsi uslužbenci Mohorjeve tiskarne in knjigarne. Po pozdravu odličnikov in otvoritvi slavnostne seje po predsedniku dr. Cukali je spregovoril ban in izročil v roke predsednika visoko odlikovanje iz red sv. Save I. stopnje.

V svojem nagovoru je ban dr. Natlačen med drugim dejal: "Narod, ki ne časti svojih slavnih mož, ni vreden, da se mu rade." Tako je napisal naš veliki Slomšek. Še bolj kot za poedinega zaslužnega moža velja ta misel za Slomškovo znamenito ustanovo — Družbo sv. Mohorja.

S svojim vzvišenim imenom in z lepim slovesom svojih lastnikov si je Mohorjeva družba hitro utrla pot med slovensko ljudstvo. V nobenem mestu in v nobeni vasi na Slovenskem ni neznanka. Vsi verni Slovenci črpajo iz Mohorjevih knjig potrdilo in poglobitev svojega krščanstva. S knjigami, ki so v večjem številu razširjene po vsem slovenskem svetu in zaradi nizke cene vsakomur dostopne, je bila zadnjih osemdeset let in je tudi danes Družba sv. Mohorja najuspešnejša učiteljica in duhovna oblikovalka sloven-

skega naroda doma in v diaspori.

Nesreča železničarja na Zidanem mostu

Ljubljana, 5. nov. — Pretresljiva slika se je nudila včeraj potnikom, ki so potovali z opoldanskim vlakom proti Ljubljani. Blizu kurilnice železniške postaje Zidani most je lokomotiva mariborskega vlaka št. 620 udarila z odbijači mladega železničarja g. Jakopiča tako močno po glavi, da mu je prebila lobanjske kosti in so izstopili možgani. Jakopič je kmalu izdihnil. Čudno naključje je hotelo, da g. Jakopič ki opravlja službo kurilnika, še ni bil dolgo uslužben pri sekciji na Zidanem mostu, ni opazil prihajajočega vlaka in ta neprevidenost ga je veljala življenje. Kako pa je prav za prav prišlo do nesreče, bo ugotovila železniška komisija, ki se je takoj sestala. Okrvavljena lokomotiva je nadaljevala svojo pot proti Ljubljani, kakor da se ne bi nič zgodilo, železniška kronika pa beleži novo mlado žrtev težke in odgovorne službe.

Kravo je ukradel

Iz hleva posestnika Antona Vidmarja iz Bukovčaka pri Teherjih je tat odpeljal štiri leta staro kravo, vredno 4000 dinarjev, katero je posestnik delj časa iskal. V začetku je menil, da je krava ušla, kmalu pa so orožniki prišli na sled Filipu Jugu, 40 letnemu delavcu, pristojnemu v občino Laporje pri Mariboru. Juga so aretirali in izročili okrajnemu sodišču v Mariboru.

Smrtna kosa

V Dobropoljah je umrl Janez Kralj, posestnik v Zagorici. Pokojni je bil nad trideset let odbornik Kmetijskega društva in posojilnice v Dobropoljah. — V Ljubljani je umrl Ivan Röger, ravnatelj zavarovalnice "Sava" in "General" v pokojni star 77 let. — V Kropi je umrl Ignac Ažman, lesni trgovec in posestnik.

Morje vrglo na breg trupla mornarjev

V okolici Bara so našli na morskem bregu več človeških trupel, ki jih je izvrгло morje. Po obleki se vidi, da so trupla mornarjev neke druge države. Na obrežju so našli tudi neke druge predmete, ki izhajajo iz ladje. Kmet Antonovič je s plavanjem skušal privleči do brega nekatere predmete, pa se je pri tem smrtno ponesrečil. Zajel ga je val in vrgel ob skalo, da je bil takoj mrtev.

"ŠIRITE AMER. SLOVENCA"

Amerikanski Slovenec

Prvi in najstarejši slovenski list v Ameriki.

The first and the Oldest Slovene Newspaper in America.

Ustanovljen leta 1891.

Established 1891.

Izhaja vsak dan razen nedelj, ponedeljkov in dnevoov po praznikih.

Issued daily, except Sunday, Monday and the day after holidays.

Izdaja in tiska: EDINOST PUBLISHING CO. Naslov uredništva in uprave: 1849 W. Cermak Rd., Chicago Telefon: CANAL 5544

Published by: EDINOST PUBLISHING CO. Address of publication office: 1849 W. Cermak Rd., Chicago Phone: CANAL 5544

Naročnina:		Subscription:	
Za celo leto	\$5.00	For one year	\$5.00
Za pol leta	2.50	For half a year	2.50
Za četrt leta	1.50	For three months	1.50
Za Chicago, Kanado in Evropo:		Chicago, Canada and Europe:	
Za celo leto	\$6.00	For one year	\$6.00
Za pol leta	3.00	For half a year	3.00
Za četrt leta	1.75	For three months	1.75
Posamezna številka	3c	Single copy	3c

Dopisi važnega pomena za hitro objavo morajo biti poslani na uredništvo vsaj dan in pol pred dnevom, ko izide list. — Za zadnje številko v tednu je čas do četrtka dopoldne. — Na dopise brez podpisa se ne ozira. — Rokopisov uredništvo ne vrača.

Entered as second class matter, November 10, 1925 at the post office at Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879.

Pogledi

Če obrnemo svoje poglede v preteklost, vidimo za seboj zelo zmeden svet. Ali je bilo kedaj boljše, kakor je? V nekaterih dobah je bilo, v drugih dobah še slabše. Le toliko je razlike med različnimi dobami in sedanostjo, da v preteklosti svet ni drvel naprej s stroji, kakor drvi v sedanosti. Zato tudi svet ni doživljal tako naglo velikanskih in širokopoteznih preobratov, kakor jih doživlja v sedanosti. Drugače v bistvu, je pa svet tak, kakor je bil in najbrže bo tak še dolgo, dolgo.

Rivaliteta je ustvarjala mednarodne spore že takoj v prvih letih, ko je začel človek ustanavljati organizirano državno življenje. Že v zgodovini starodavnega Egipta nahajamo med Egipčani razna politična intrigarstva. Nesloga in nered v lastnih vrstah, je povzročil propad egipčanske države, ki se je raztezala daleč tja preko Etiopije na jugu Afrike, gori skozi vso Prednjo Azijo do Evfrata in severne meje Sirije. Bolj organizirani in bolj složni Perzijci so porazili Egipt in slednji je postal provinca Perzije. Potem so se razvili Babilonci. Napredovali so in močnejši so postali. Zavladali so nad Asirci, ki so jih dolgo let tlačili, a Asirci so končno Babilonce premagali in Babilon je razpadel. Isto se je pozneje zgodilo z Fenicani, pozneje z Perzijci. Med voditelji so vstajali diktatorji vseh vrst. V Perziji se je pojavil znani Darij, ki je obnovil perzijsko oblast, pod katero je politično ječalo mnogo držav in narodov. Vladal je nekaj časa skoro vsemu južnemu Balkanu gori do Dolnje Donave. Njegova "država", ki je bila taka mešanica podjarmljenih in zasedenih pokrajin, kakor n. pr. današnja Hitlerjeva Nemčija, je štela nad 50 milijonov podanikov, kakor pove zgodovina. A Darij je umrl. Po njegovi smrti se je perzijski narod pomehkužil in perzijska država je propadla. Tedaj je začel vzbujati splošno pozornost mali evropski narod Grkov, ki je kmalu zavzel prvo mesto v zgodovini človeštva.

Grki so se preselili tekom drugega tisočletja pred Kristusom iz Prednje Azije, preko nižnj ob dolnji Donavi v svojo poznejšo domovino, kjer so se razcepili v več rodov. Najznamenitejši so bili Dorci, Jonci in Eolci. Ti rodovi so pozneje osvajali na južnem Balkanu obrežja, otoke, istotako v Italiji, v Siciliji in še drugih krajih. Ustanovili so si premnogo naselbin in kolonij v Sredozemlju. Grška zgodovina je šla gor in dol. Grki so si ustvarili najvišjo kulturo, ki še danes v marsičem tvori temelj vedi in znanstvu. Grški narod je žilav narod, njegova duša pa nemirna in zgleda, da se še danes ni ustalila.

Za Grki so prišli do slave Rimljani. Tudi zgodovina Rimljanov je taka, da je šla navzgor in dol. V rimski kulturi je precej grške kulture, a tudi rimska kultura se je ovekovela in zavzema najčastnejše mesto v zgodovini. Padel je tudi Rim in njegova slava in na njegovih razvalinah se je začela dvigati krščanska civilizacija. Zgodovina je šla zopet navzgor in tudi navzdol. V svetu so nastajale politične spremembe. Zdaj je nadvladal ta, zdaj drugi. Evropa je dobivala razborite vladarje. Državne meje so se v Evropi čestokrat menjale. V teh dobah so se pojavljali tudi tako razboriti vladarji, ki so imeli poželjivost zavladati vsemu svetu. Bil je tak Napoleon in pred njim že tudi mnogi drugi. Vsako stoletje pozna kakega. Za Napoleonom pa je začel dvigati glavo in poželjivost po nadvladi nad svetom prusijanizem. Ta se je dvignil že pred Bismarckom, slednji ga začel, navdahnjen že od prednikov izvajati. Najprvo je izvedel pangermanizem, ta pa hoče doseči nadvlado nad svetom. Hohenzollern je padel. Duh prusijanizma pa ni padel. Dvignil je glavo po novi zamisli, napravil novo lestvo iz nazizma, po katerem hoče do zamišljenega gospodstva in do nadvlade v svetu. Njegova borba še ni končana.

Hitler je vpregel v voz prusijanizma novo ideologijo pod oznako nazizma. V isti voz upreza poleg sebe tudi fašizem in tudi Stalinovega komunizma se ne brani. Boj do skrajnosti je napovedal vsem demokracijam brez vsakega obzira. Sedanja borba v Evropi lahko imenujemo za borbo med prusijanizmom od novo oznako in med demokracijo vsega sveta.

Borba divja in preti zajeti prav ves svet. Vsak narod in vsaka država to vojno že čuti. Nekateri hujše, drugi manj. Račun bo plačeval ves svet, premnogi narodi bodo prelili tudi mnogo krvi.

Ali je ta borba svetu potrebna? Vsak pameten človek ve da ne. Vojska je svetu usiljena po nadutosti enega samega kričarja, ki je prišel v Nemčiji na krmilo in politično zaslužil nemški narod, ki mu zdaj prežet s prusijanizmom sledi čez drn in strn v lastno nesrečo in v nesrečo in trpljenje vsega sveta.

To je vse kar bo imel svet od Hitlerja! Na milijone grobov, v katerih počivajo žrtve vseh stanov, starčki, otroci in žene, ki so jih in jih bodo še pobile bombe. Za vsem tem trpljenjem pa dolga desetletja same davke in davke za škodo, ki jo zdaj povzročajo bojujoče se sile med seboj.

Vse to bi si bil nemški narod lahko prihranil sebi in vsemu svetu, ko bi bil tedaj, ko je Hitler silil na oblast pokazal Hitlerju, da je nemški narod demokratičen, in da diktatorskega tiranizma noče. Toda pri Nemcih je prusijanizem v krvi in pohlep po gospodstvu nad drugimi. To je tista velika napaka nemškega naroda radi katerega trpi ves svet. In ker pravica in resnica ne bote trajno nikoli premagane, se bo to maščevalo tudi nad nemškim narodom.

OB SLOVESU STAREGA LETA

Eveleth, Minn.

Sedajle, ko pišem te le vrstice, ura kaže 9 zvečer. Se tri ure in leta 1940 bo zatonilo. Pregovor pravi: bolje kasno kot nikoli. Tako tudi jaz, ker sicer poprej nisem imel časa, sem se a spravil k pisanju zadnji večer v letu. Sem pač pozen, a zato pa v duhu želim vsem, ki te vrstice citate, prav veselo, zadovoljno in blagoslova polno srečno Novo leto 1941. Obenem pa tudi najlepša hvala vsem tistim, ki ste mi poklonili glasove v kampanji za Novi Svet. Hvala tudi mnogim naročnikom Amer. Slovenca, katerih je lepo število, ki redno in nekateri še pred časom plačajo naročnino. Bog vam plačaj in želim, da boste to posnemali tudi v bodoče.

Sedaj pa nekaj novic, katere pa žal niso prav nič vesele. Smo pač videli že pred par dnevi na kratko poročano v tem listu, kdo so v bolnišnici in to so: Mr. Anton Oven, se je par dni pred božičem podal na operacijo in sedaj je že doma in upam in želim, da se že dobro počuti. — Dne 11. decembra se je podal v bolnico v svojo operacijo (dvakratne) Mr. John Habjan, tajnik društva št. 59, KSKJ. — Ko bodo te vrstice zagledale beli dan, bo imenovani že doma, kakor se mi je izrazil večeraj in se prav pohvalno dobro počuti. — Tretji je pa bil v bolnici Mr. Anton Boban, st. O tem pa moram poročati, da nas je mož za vedno zapustil in bom prosil Amer. Slovenca, da mu posvetimo par skromnih vrstic in to malo kasneje. — Četrta je Mrs. Tomoro, hči tukajšnjega starega naseljence Mr. Dominika Blatinika in žena moža, za katerega prvo ime ne vem, italijanskega rodu. Sočustvujmo z mlado mamico, ker ji je Božiček prinesel zalega fantka, kateri je pa kmalu nato tudi umrl. — Vsi omenjeni so člani društva št. 59, KSKJ in prvi trije naročniki Amer. Slovenca.

Kot sem poprej zapisal, bom sedaj posvetil par vrstic našemu staremu naseljenju Mr. Antonu Boban, st. — V tajnikovem uradu sem dobil le nekaj malega, kar bom tu omenil, a povedano bo veliko. — Mr. Anton Boban se je rodil leta 1854 nekje v Beli Krajini (za kraj ne vem). H KSKJ., kakor kaže članska izkaznica je pristopil dne 1. aprila leta 1894. Potemtakem še en dan poprej, kakor je bila ustanovljena KSKJ. Torej član KSKJ skoro 46 let in ravno toliko časa naročnik Amer. Slovenca, kot mi je sam zatrjeval še zadnje poletje. Pač, lepa doba. Smelo rečem, da bo Am. Slovenec pogrešal take naročnike. — Bobnov stric so bili po poklicu čevljar. V katoliških načelih in duhu pa strog in odločen katoliški mož. Cerkev jim je bila dom. Nikdar prevročje in nikdar premrzlo, v cerkev se mora iti. Kakor kažejo letnice, so bili stari 84 let. Nikdar bi ne bil sodelil moža več nego 60 — 65 let. Brez bojazni trdim, mož je hodil vse do letošnje jeseni bolj pokoncu kot vsak 22 letni vojak. Malo pred božičem se je mož podal v bolnico, iz katere pa se ni več vrnil. Mož častitljive starosti je umrl dne 19. decembra in je bil pokopan 23. decembra. Zapušča dva sina in tri hčere.

Prijatelji želimo vsem bolnikom skorajšnjava okrevanja, pokojnemu Antonu Bobanu pa večni mir in pokoj!

Naj bo še pripomnjeno, da je bil Mr. A. Boben tudi ustanovni član društva sv. Cirila št. 59, KSKJ na Evelethu. Članom omenjenega društva se priporoča ustanovnik v blag spomin in molitev za dušo pokojnega.

Pred kratkim sem čital dopisnika "Tone s hriba," kako razlaga Hitlerjevo in Mussolinijevo politiko. Prav izvrstno. Ampak, da Tone pride v stik vsaj z enim bivšim avstrijskim bojevnikom na italijanski fronti (leta 1915 — 1918), potem bi šele on znal Mussolinijevo politiko razlagati. Veste, moj najboljši prijatelj v starem kraju v italijanskem ujetništvu je bil dve leti. Ko se je vrnil, mi je eno prav komično povedal in sicer: Tam, kjer sem bil, so bile velike barake za ujetnike in tudi velike bolnice Rdečega križa za vojne ranjence. Smelo trdim, da je bilo 75 odstotkov ranjenec, ki so bili obvezani po zadnji plati in na hrbtu. Vprašal sem nekoga, kako to, da pretežna večina ranjenec nosi obveze na zadnji plati. Pojasnilo je bilo dokaj enostavno, zato, ker Franc Jozef in njegov naslednik Karol, imata prehude muhe (kroglice) in hitreje lete, nego italijanski vojak.

Kakor vidim, se Tone s hriba precej razume na spodnji stik, kakor tudi Jure. E, škoda, da smo tako daleč razuzeni. Tudi jaz se precej razuzem na tako politiko. Well, v štev. 250, Amer. Slovenca vidim tudi dopis Mr. Voglarja, ki napoveduje, da bo v prihodnjem dopisu nam podal recept, kako se dela "vinček". Tudi ta se razume na tako politiko. — Oho, kaj pa mislite o meni? Kaj mislite da se jaz na to ne razujem? Le poslušajte, da ne boste mislili, da sem tako daleč za luno. Moj recept je sledeči: Ako napravimo dobro vino, imamo dobro kapljico, ako pa napravimo slabega, imamo pa slabo vino. In to je moj recept in kdor ga upošteva je OK, kdor ga ne, ravnotako OK. — Kakor dalje vidim, Mr. Voglar še ni pozabil Mrs. Oblak in tudi mojega dopisa o tisti "šuštarici" in "babniku" pa ravno narobe. Ze prav Mr. Voglar, ponovno vam obljubljam, kadar pridete v Minnesoto nad medveda, bom vama že pomagal tistega kosmatinca ugnati. To se pravi, vidva ga bosta ujela ali ubila, potem bom pa že jaz svoje opravil. Motite se pa, če mislite, da ga bom šel jaz za vaju lovit. — Priporočam se pa tudi za kak zamašek.

H koncu pa še enkrat širom Unije želim srečno Novo leto in prav lep pozdrav vsem, ki jih n a d le g u j e m z mojim skromnimi vrsticami. — Bog vas živi!

John Strah

ŠE NE OBJAVLJENE VESTI IZ MINNESOTE

Eveleth, Minn.

Amer. Slovenec se mi tako dopade, da ga bom do smrti imela pri hiši in ga še pripočala drugim, kateri ga nima, da si ga naroče, da s prebiranjem sedaj v zimi krajšajo čas. Zimo imamo letos zares mrzlo tukaj v Minnesoti. V letu 1940 smo imeli tudi pri nas veliko ohceti, saj so bile po dve ali tri skoro vsaki teden. Med drugimi se je potočil tudi Anton Shus, ki si je izbral za družico v zakonskem življenju dekle iz dobre Gor-

nikove družine. Tega omenjenega ženina so za svojega vzeli Mr. in Mrs. J. Repar in ga prav dobro vzgojili. Če bo ostal tak kot njegov gospodar in gospodinja, oziroma njegovi redniki, bo zlatega denarja vreden. Prav lahko je on na nje ponosen. — Naš sosed je pa John Strah, ki pa nič ne straši. Je prav fajn fant, da malo takih. — Z delom je tukaj za nekatero bolj, za druge manj dobro. Eni delajo za kompanije, drugi za mesto in tako se živi. Lov na srne je bil prav živahen tod okolu in kar dobro so jih streljali.

Zadnjič enkrat je bil v Amer. Slovincu dopis od Sv. Jakoba, oziroma od mežnarja, ki je hodil tudi k nam, v našo vas, v Šenčur ajdo pobirat. Jaz sem bila tedaj še mlada. Pa ga je sosed vprašal kako in kaj in mu je povedal, da ima veliko družino in da težko izhaja. Povedal je tudi, da si je kupil kravo, da imajo otroci tudi kaj mleka. Nazadnje je povedal še storjo. Veste, je začel, kaj mi je enkrat napravil. Pri nas je bila le redkokedaj maša, pa sem nosil v cerkev mleko kisat. Toda opazil sem, da mi je nekdo vso smetano pokradel. Enkrat pa pridem v cerkev, pa vidim, da je bil sv. Jakob okrog ust ves s smetano namažan. Aha, sem si mislil, sedaj pa že vem, kdo mi smetano krađe, pa sem šel in ga za kaznen postavil iz trona v kot. V nedeljo pa nisem bil pri maši in ko je bila maša čez teden, nisem po cerkvi nič pospravil. Pa so me velesovski gospod vprašali, zakaj imam po cerkvi vse razmetano. Veste gošpod, sem rekel, sveti Jakob mi je vso smetano pojedel, pa sem ga za kaznen iz trona postavil v kot. Ne bodi neumen no, so rekli gospod. Ti se le poprej prepričaj kdo ti smetano krađe, potem sodi. Boš le videl, da je sveti Jakob ne. Tako sem zvečer, ko se je napravila tema šel v cerkev in se dobro skuil ter čakal tatu. Kmalu ju primaha, jaz pa s kolom za njim in sem ga prav dobro česnil. Nikoli več ga ni bilo krasti. Pravil pa je, da straši. No, takrat ga je res strašilo, da je dobro občutil. — Taki le so spomini iz starega kraja in tako le pozimi, ko je človek le doma, se marsičesa spomni in zopet preživlja v duhu čase in davnine.

H koncu pa želim vsem naročnikom in čitateljem in rojakom prav mnogo sreče in blagoslova v novem letu. Naj bi bilo za vse bolj srečno in naj bi ljudem prineslo mir.

M. Culkar

LEPA PRILIKA ZA MLADENICE, KI SE VPIŠEJO V CCC

Chicago, Ill.

Kakor se naznanja iz nabilnega urada (Chicago Selecting Office) za CCC na 2517 Archer Avenue, je sedaj podana za mladenice ki se vpišejo v CCC mnogo večja prilika za vstop v administrativno službo CCC. Prošnje za to se sprejemajo, v zgoraj navedenem uradu vse do konca meseca januarja. Zaradi razširitve obrambne-

Dogodki

med Slovenci po Ameriki

Rojenice

Cleveland, O. — Na dan novega leta so se pri družini Mr. in Mrs. Joseph Zeleznik na West 49th street zglasile vile rojenice in jim prinesle v dar lušno deklico. Srečna mati je hčerka Tomaž Mervarjeve družine iz 82. ceste v Newburghu. — Čestitke!

Iz bolnišnice

West Allis, Wis. — Po srečno prestani težki operaciji pred božičnimi prazniki se je zopet vrnila na svoj dom Mrs. Jennie Oblak, soproga tukajšnjega rojaka Mr. Jack Oblaka iz 5824 W. National Ave. V bolnišnici je bila precej časa v zelo kritičnem stanju, sedaj je pa že izven nevarnosti, vendar mora biti še pod zdravniškim nadzorstvom.

Nov grob

Cleveland, O. — V Glenville bolnišnici je pretekli teden umrl rojak Anton Pezdire, v starosti 53 let. Pokojni je prišel v Ameriko pred tridesetimi leti. Doma je bil iz Metlike na Dolenjskem. Zapušča soprogo Alice rojeno Štampfel in brata Nicka, v Perry pa sestro Katie poročeno Zajc. Pokopan je bil zadnji ponedeljek iz cerkve Marije Vnebovzete na pokopališče sv. Pavla.

Vest iz domovine

Cleveland, O. — Rojak John Pezdirtz iz Pepper Ave. je prejel iz starega kraja žalostno poročilo, da mu je v Dolnjih Sušicah pri Novem mestu umrl ljubljenci oče John Pezdirtz, v starosti 74 let. Zapušča soprogo, dva sina, tri hčere in več sorodnikov, tukaj zgoraj omenjenega sina, dve hčeri pa v Chicagu. Pokojni je pred leti živel v Jolietu, Ill., kjer je vodil gostilno.

ga programa, je vedno več in več CCC uradnikov vpočlicanih v aktivno službo ameriške armade. Vsled tega so nastale vrzeli, ki jih je treba nadomestiti z drugimi rezervnimi uradniki. Da se bo pa to moglo zgoditi, se bo zato dajal pouk glede tega tem, ki se sedaj vpišejo, da prevzamejo mesta kot poveljniki, nižji uradniki, vzgojevalni svetovalci in tehnični nadzorniki. Nadalje je oznanjeno, da se sedaj mladeniči ki so v CCC, poučujejo o vzdrževanju in delovanju avtomatično mehanizirane opreme v mehaničnih delavnicah, radio komunikaciji in drugih civilnih aktivnostih, ki pridejo v vpoštev pri narodni obrambi.

Mladeniči v tukajšnji okolici, ki žele sodelovati v teh in še drugih fazah CCC programa, naj se čimprej zglasijo in vpišejo v nabilnem uradu (Selecting Office) na 2547 South Archer Ave., Chicago. X.

Katoličani so tako močni, kakor je močno njihovo katoliško časopisje.

PAST ZA SLONE

(114)

(Metropolitan Newspaper Service)

Napisal: Edgar Rice Burroughs

"Naravnost v past teče!" je zaspetal Hawquo, nato je čakal skoro brez diha.

Hitelo po stezi je Tarzan naenkrat začutil, da mu je zmanjkalo tal.

Ko se je Tarzan vdrl v nastavljeno past, je Toto stegnil rillec in prijel Tarzana.

Toda na nesrečo je rob jame pod slovonimi nogami popustil in tako sta se znašla oba v pasti.

Zapadna Slovanska Zveza

DENVER, COLORADO

Naslov in imenik glavnih uradnikov

UPRAVNI ODBOR:

Predsednik: Leo Jurjovec, 1840 W. 22nd Place, Chicago, Ill.
 Podpredsednik in mladinski nadzornik: Geo. J. Miroslavich, 3724 Williams St., Denver, Colo.
 2. podpredsednik: Frank Primozich, 1927 W. 22nd Pl., Chicago, Ill.
 Tajnik: Anthony Jeršin, 4825 Washington St., Denver, Colo.
 Blagajnik: Michael P. Horvat, 4417 Penn. St., Denver, Colo.
 Vrhovni zdravnik: Dr. J. F. Snedec, Thatcher Bldg., Pueblo, Colo.

NADZORNI ODBOR:

Predsednik: Matt J. Kochevar, 328 Central Block, Pueblo, Colo.
 2. nadzornik: Mike Popovich, 9510 Ewing Ave., So. Chicago, Ill.
 3. nadzornik: Joe Blatnik, 2609 E. Evans, Pueblo, Colo.

POROTNI ODBOR:

Predsednik: Frank Glach, 1036 E. 77th St., Cleveland, Ohio.
 2. porotnica: Johanna V. Mervar, 7801 Wade Park Ave., Cleveland, O.
 3. porotnik: Peter B. Goleš, R. D. No. 2, Box 143, Sandy, Utah.
 4. porotnik: Joseph Skrabec, 412 W. New York Ave., Canon City, Colo.
 5. porotnik: Frank M. Tomic, Box 444, Helper, Utah.

URADNO GLASILO:

"Amerikanski Slovenec", 1849 W. Cermak Rd., Chicago, Ill.

Vse denarne nakaznice in vse uradne reči naj se pošiljajo na glavne tajnika, vse pritožbe pa na predsednika porotnega odbora. Prošnje za sprejem v odrasli oddelci, spremembe zavarovalnice, kakor tudi bolniške nakaznice, naj se pošiljajo na vrhovnega zdravnika.

Z. S. Z. se priporoča vsem Jugoslovonom, kakor tudi članom drugih narodnosti, ki so zmogni angleškega jezika, da se ji pridružijo. Kdor želi postati član Zveze, naj se oglasi pri tajniku najbližnjega društva Z. S. Z. Za ustanovitve novih društev zadostuje osem oseb. Glede ustanovitve novih društev pošlje glavni tajnik na zahtevo vsa pojasnila in potrebne listine.

SLOVENCİ, PRISTOJATE V ZAPAD. SLOVANSKO ZVEZO!

Dopisi lokalnih društev

IZ URADA DRUŠTVA SV. KATARINE ŠT. 29, ZSZ. Cleveland, O.

Cenjene sestre: — Preteklo je leto 1940 s svojo vzemirnostjo in razburjenostjo vojnih grozot. Novo leto v svoji rahli mladosti ne obeta dosti sprememb, žalibog le nadaljevanje trpljenja in bridkosti, v stari deželi. Kako naj izrekamo hvaležnost večnemu Stvarniku za to priljubljeno Ameriko in demokracijo, ki jo vlada. Resnično je "God's Country" ali Dežela Večnega Stvarnika.

V dnevnem življenju v tej deželi ni veliko sprememb. Ogromni vladni program v pripravah obrambe dežele proti nasprotniku je nekoliko dvignil depresijo vsaj nekoliko. Želimo ter upamo, da bo vsa ta priprava zadostovala in nas ne pahne v aktivno vojno.

Pretekla je tudi glavna letna seja društva sv. Katarine. Udeležba je bila povoljna, ampak ne popolna. Po seji se je vršila domača zabava za katero so poskrbele in darovale razne stvari dobre aktivne članice. V imenu društva se lepo zahvalim za darove sledečim sestram: Mary Drobnič, Mary Krajc, Frances Ponikvar, sestra Pojnic, Ana Svigel, Antonija Sele, Julija Tomic, Mary Trentel in Louise Zadnik. — Prav kratkočasno je bilo za vse navzoče. Zakaj bi ne bilo tako pri vseh mesečnih sejah? — Kako smo veselo pozdravili sestre, katere že več časa pogrešamo. Pridite vendar! Sprejele smo tudi novo članico Florence Christy, ki je ohljubila postati aktivna in se udeleževati mesečnih sej. — Sklenjeno je tudi bilo, da napremo vse moči, da bi se omogočilo poslati vezbalni krožek na konvencijo v Chicago meseca avgusta. Vse članice naj se zanimajo in urednišilo se bo. Mladina, seveda, se bodo silno potrudile, ampak brez naše pomoči bi bila želja skoraj zanam.

Uradnice za leto 1941 so bile izvoljene: Predsednica Johanna Mervar; podpredsednica Ana Svigel; tajnica Frances Ponikvar; blagajničarka Mary Butala; zapisničarka Louise Zadnik; rediteljica Mary Krajc; načelnica ali supervisor za mladino Stella Herbert; nadzornice sestra Mlakar, Stella Herbert in Mary Zupančič. — Veseli nas, da je zopet postala uradnica sestra Mary Zupančič, bivša predsednica. Ona je bila uspešna delavka in vemo, da bo tudi sedaj sodelovala v polni meri. Želimo tudi, da bo društvo sv. Katarine postalo bolj uspešno, kar se tiče novega članstva. Naj se sedaj v

začetku leta vsaka članica zavzame, da more pridobiti vsaj eno novo članico in-koncem leta bo naše društvo postalo stoočsto v napredovanju, v ponos članstva ter ZSZ. — Iskrena hvala vsem uradnicam in članicam za sodelovanje v preteklem letu. Priporočamo se še za naprej. — Sprejmite voščila za veselo in srečno novo leto v osebnem, domačem in društvenem oziru. V imenu članstva društva sv. Katarine lepa hvala glavnim uradnikom za lepe stenske koledarje. Veselo in srečno novo leto glavnim uradnikom ter celokupnemu članstvu ZSZ želeč do še večjega uspeha in napredka v letošnjem letu! — S sesterstkim pozdravom,

Johanna Mervar, preds.

IZ URADA DRUŠTVA SV. BODA ŠT. 36, ZSZ. So. Chicago, Ill.

Zadnja letna seja, katere se je udeležilo prav lepo število članstva, je lepo izpadla, v zadovoljstvo vseh in upamo, tudi v napredku in korist društva in članstva. Volitve društvenih odborov niso prinesle bistvene spremembe in kakor je videti, je članstvo z dosedanjim delovanjem društvenega odbora bilo v preteklem letu povsem zadovoljno.

Leto 1940 je za nami, z njim tudi velika mladinska kampanja. Če ste zasledovali uspeh kampanje in delovanje raznih društev, kar je bilo poročano v našem glasilu, ste lahko opazili, da se je tudi naše društvo prav dobro borilo v minulih kampanji in moramo častitati tistim delavim in poizrtvovalnim članom, ki so se potrudili, da smo kljub temu, da naše društvo ni doseglo prve nagrade, vendar ostali na častnem mestu. Zato vsa čast in hvala onim neumornim delavcem, ki so se v minulih kampanji tako poizrtvovalno borili in s tem pokazali, da se resno zavedajo svojih dolžnosti do društva in Zveze. Čast jim!

Tudi božičnica, ki je bila pripravljena za mladino, katere je v našem društvu, je prav lepo izpadla v zadovoljstvo vseh navzočih, starih in mladih. Božični mož je razdelil navzočim članom in članicam božična darila, nakar so dobili še malo prigrizka in sladke pijače. Kar zanimivo je bilo gledati ta zadovoljni živčav. Da je bilo vse še bolj veselo, so znani Plutovi trojčki, ki so tudi člani našega društva, zagrali nekaj prav lepih božičnih komadov na svoje električne instrumente.

Naznanjam vam tudi, da se vrši naša prihodnja seja v četrtek 8. januarja. Pridite na sejo kolikor mogoče vsi, ker na tej seji bo novoizvoljeni odbor prevzel svoje dolžnosti, obenem bodo odborniki za lansko leto prejeli svoje plače. Pridite na

sejo, morda bomo kaj novega u-

krenili za nastopno leto 1941, ki je leto konvencije naše tako lepo napredujoče Zapadne Slovanske Zveze. Vedite, da se bo konvencija vršila v Chicagi in bomo morali tudi mi sodelovati z društvom Three Star pri pripravah za konvencijo. — Torej na svendenje na seji.

C. Grmek, preds.

OD DRUŠTVA VSEH SVETNIKOV ŠT. 56, ZSZ. Lockport, Ill.

Ker se že dolgo nič ne sliši od našega društva, si bo morda kdo mislil, kaj pa s tistimi Lockportčani, da se nihče ne oglasi, ali jih je sapa odnesla s tistega hriba, ali kaj? — No, včasih res malo preveč navija, pa radi tega se ne pustimo kar tako izlahka odnesti, posebno sedaj še ne, dokler je še kaj rdečega v spodnjem prostoru. Saj veste, kaj mislim. To je tista zapeljiva stvar, da jo ne moreš pri miru pustiti. Če jo pa začneš pokušati, ti pa vso kri razgreje. Zato ni čudno, da včasih katerega glava boli.

Leto 1940 je za drugimi prešlo v večnost in ravno tako je šla mimo tudi naša kampanja za minulo leto. S poizrtvovalnim delom in trudom naših uradnikov ter nekaterih članov, je naše društvo napredovalo za prav lepo število novih članov, pa bi lahko še več, če bi vsi skupno delovali. Kakor se razvidi iz poročila naših kapitanov, so nas sovražne čete potisnile daleč nazaj od našega cilja. Dolgo časa smo se uspešno borili in odbijali protinapade, nazadnje smo se morali udati premoči. — Dragi bratje in sestre. Četudi nismo dosegli uspeha katerega smo nameravali doseči, naj nas to nič ne straši, ampak še bolj pogumno in složno stopimo na delo. Torej cenjeno mi članstvo, zavedajmo se svojih dolžnosti in v prihodnje naj bo našo geslo: Vsi za enega — eden za vse!

Tukaj tudi naznanjam imena naših odborov za nastopno leto, ki so bili izvoljeni na zadnji letni seji. Predsednik Frank Bradach, podpredsednik Martin Gregorich, taj-

KJE JE "MARIJA NA BELEM PRODU?"

Kjer se danes razprostira Kranjska gora, so rastle v davnih časih neprehodni gozdovi. Le južna stran te doline je bila pokrita s peskom — reka, ki dobiva svoje vode izpod velikanov Julijskih Alp, ga je bila nanosila in po njem sama dobila svoje ime: Peščenica — Pišnica. Široko si je bila začrtala svojo strugo in še dandanes je videti njen levi breg, pod katerim so si ljudje pozneje postavili svoje domove. Mirno je potekalo tod življenje prvih prebivalcev. Le tu in tam jih je predramilo iz tihega življenja spremstvo kakega imovitega kneza, ki se je vozil po potu, držečem iz nižje ležečih krajev Kranjske, skozi dolino v Kanalsko dolino in naprej v Italijo ali nazaj v Zilsko dolino.

Ob tej poti, na obronku proda je stala cerkva, posvečena Materi božji, ki se je imenovala Marija na Belemrodu. Tako se je potem imenovala tudi naselbina. Ime Beli rod se je pozneje omejilo le na južnovzhodni del vasi, med Logom, desnim bregom Pišnice in žel. progo. V listini iz l. 1793 sem našel za ta predel ime: na Vilem Prodo. Še zdaj pravijo stari ljudje temu delu vasi "Na produ". Vzporedno s tem vulgarnim imenom so se pa razvila imena, ki so jih uporabljali plemenitaši v svojih pismih in listinah: Cronowe (leta 1112), Chraynau, Cranau, Cronau, Kronau in vzporedno s tem najdemo pri Valvazorju tudi že Craingora, Creinska gora. — Marija na Belemrodu je bilo torej med prvimi imeni za Kranjsko goro. Pripovedujejo, da je dala zidati cerkev sama španska kraljica, kateri se je v sanjah

prebivalcev sta bila vzrok, da je vikariat kmalu postal župnija. Gotovo je bilo to pred l. 1469 — takrat se omenja župnik Mathias — a nikakor ne pred l. 1440. Leta 1558 se omenja: "die Pfarr bey vnser lieben Frauen in der Cranau." Pod faro so spadale vasi Gozd (Waldt), Srednji vrh (Mittenperkh), Log (se omenja takrat "vnter Cranau"), Podkoren, Rateč do l. 1781 in Bela peč do srede 17. stol. Zdaj je mogoče zaslediti 26 župnikov

Cerkvi so prizidali leta 1758 stranski oltar, ki je posvečen sv. Jožefu. Na steni visi slikarja Layerja oljnata slika, ki predstavlja smrt sv. Jožefa. Oltar Srca Jezusovega so pa zgradili l. 1828. Žal, da sta obe stranski kapeli v novoromanskem slogu in tako v hudem nasprotju s svetiščem samim, ki je v gotskem slogu. Takrat so tudi ladjo cerkve same podaljšali in jo zvezali z zvonikom. Do takrat je bila med svetiščem in zvonikom lopa, nad katero so imeli spravljen "božji grob" in kjer so se fantiči skrivali. Popravili so tudi lok pred presbiterijem, ki je bil prej tako nizek, da ga je bilo mogoče s palico doseči. Vsa dela je vodil takratni župni upravitelj Janez Soklič. Prenovljena je bila notranjščina cerkve l. 1900, ko jo je preslikal slikar Matija Bradaska iz Kranja.

Do leta 1870 so okrog cerkve pokopavali še mrliče. Novo pokopališče je dal napraviti med ljudstvom splošno priljubljeni župnik Blaž Artel. To bi bil površen zgodovinski opis župne cerkve v Kranjski gori. Vas sama privablja od leta do leta več in več letoviščarjev iz Jugoslavije, kakor tudi iz inozemstva.

Do leta 1870 so okrog cerkve pokopavali še mrliče. Novo pokopališče je dal napraviti med ljudstvom splošno priljubljeni župnik Blaž Artel. To bi bil površen zgodovinski opis župne cerkve v Kranjski gori. Vas sama privablja od leta do leta več in več letoviščarjev iz Jugoslavije, kakor tudi iz inozemstva.

ZVEZE S STARIM KRAJEM

so zdaj bolj neredne. Navadna pošta s parniki vzame včasih mesec, da pride na svoje mesto. Hitrejša je zračna pošta, ki stane za navadno pismo 30c. Pa tudi ta potuje neredno, včasih pride skozi od dva do tri dneve, včasih je kje zadržana, ali čaka na letalo in tudi zakasni. Kar se tiče pošiljanja denarja v Jugoslavijo je za enkrat najbolj priporočljivo poslati po kablu brzojavno. To sicer stane 1 dolar ekvanta, a je dostavljeno od pet do deset ali dvanajst dni.

NAŠE CENE DINARJEM SO ZDAJ:

Za \$2.20.....100 Din	Za \$11.00.....600 Din
Za \$4.00.....200 Din	Za \$12.75.....700 Din
Za \$5.80.....300 Din	Za \$14.50.....800 Din
Za \$7.55.....400 Din	Za \$16.25.....900 Din
Za \$9.25.....500 Din	Za \$17.75.....1000 Din

Pri višjih zneskih poseben popust. Pošiljateljce prosimo, da nakazujejo svoje pošiljave v ravnih svotah in dinarjih, ravno pa sto in se poslužujejo zgorajšnjih cen. — Zgorajšnje cene veljajo za pošiljave po zračni pošti. Za BRZOJAVNA nakazila dodajte k vsaki pošiljavi \$1 00.

CENE LIRAM:

Za \$5.00.....100 lir	Za \$9.50.....200 lir
Za \$22.50.....500 lir	

Pošiljajte naslovite na:

JOHN JERICH

1849 W. CERMAK ROAD, CHICAGO, ILLINOIS

Tri dekleta, ki so nedavno prispela iz Oslo, Norveška, v Zed. države, da se tukaj poroče. Niso pa prišle kar na slepo, marveč so bili s svojimi tukajšnjimi izvoljenci že prej seznanjene.

prebivalcev sta bila vzrok, da je vikariat kmalu postal župnija. Gotovo je bilo to pred l. 1469 — takrat se omenja župnik Mathias — a nikakor ne pred l. 1440. Leta 1558 se omenja: "die Pfarr bey vnser lieben Frauen in der Cranau." Pod faro so spadale vasi Gozd (Waldt), Srednji vrh (Mittenperkh), Log (se omenja takrat "vnter Cranau"), Podkoren, Rateč do l. 1781 in Bela peč do srede 17. stol. Zdaj je mogoče zaslediti 26 župnikov

Cerkvi so prizidali leta 1758 stranski oltar, ki je posvečen sv. Jožefu. Na steni visi slikarja Layerja oljnata slika, ki predstavlja smrt sv. Jožefa. Oltar Srca Jezusovega so pa zgradili l. 1828. Žal, da sta obe stranski kapeli v novoromanskem slogu in tako v hudem nasprotju s svetiščem samim, ki je v gotskem slogu. Takrat so tudi ladjo cerkve same podaljšali in jo zvezali z zvonikom. Do takrat je bila med svetiščem in zvonikom lopa, nad katero so imeli spravljen "božji grob" in kjer so se fantiči skrivali. Popravili so tudi lok pred presbiterijem, ki je bil prej tako nizek, da ga je bilo mogoče s palico doseči. Vsa dela je vodil takratni župni upravitelj Janez Soklič. Prenovljena je bila notranjščina cerkve l. 1900, ko jo je preslikal slikar Matija Bradaska iz Kranja.

Do leta 1870 so okrog cerkve pokopavali še mrliče. Novo pokopališče je dal napraviti med ljudstvom splošno priljubljeni župnik Blaž Artel. To bi bil površen zgodovinski opis župne cerkve v Kranjski gori. Vas sama privablja od leta do leta več in več letoviščarjev iz Jugoslavije, kakor tudi iz inozemstva.

(-e-e-)

GIBANJE NAŠE ZEMLJE

Dokazano je, da se giblje naša zemlja v treh smereh, zelo verjetno pa je, da se giblje še v dveh drugih smereh. Ta gibanja bi bila sledeča:

1. Zemlja se giblje okoli svoje lastne osi s hitrostjo 30 km na sekundo. Ta hitrost se zmanjšuje od ekvatorja proti poloma.
2. Zemlja se vrti okoli sonca s hitrostjo 19 milj na sekundo.
3. Skupno z našim sončnim sestavom se giblje zemlja v smeri zvezde stalnice Vege v ozvezdju Lire s hitrostjo 12 milj na sekundo.
4. Četrto gibanje, v katerem verjetno sodeluje tudi naša zemlja, je gibanje sonca okoli osi in traja 25 dni.
5. V poštev bi prišlo še gibanje celega našega zvezdnega sestava, čeprav o tem ne vemo nič točnega.

ROKA ROKO UMJE

Neki avtomobilist je drvel s svojim avtom po veliki cesti, da ne bi zamudil znamenite športne prireditve. Za nekim ovinkom je stal slabše oblečen človek, ki je mahal z rokami, češ, naj ustavi. Vozač je pritisnil na zavoro, ustavil ter vprašal onega, kaj hoče.

"Na tekmo se peljete, kajne, gospod. Bodite tolikanj ljubeznivi in športni ter vzemite še mene s seboj." Avtomobilist je bil dobrosrčen človek ter je dovolil neznanecu, da je vstopil v voz. Ko sta malo nato vozila skozi mestece, je vozač prezrl znamenje na stoj in le za las je manjkalo, da ni prišlo do nesreče. Seveda je bil službujoči stražnik takoj na mestu, z beležnico v žep, stopil prav do soferja in ga poučeval, kako je treba voziti in paziti skozi mesta, pozivnico na policijo pa bo že dobil in občutna kazen mu ne odide. Avtomobilist je potrj vozil dalje, končno pa sta le prispela na športno igrišče.

"Zelo lepo od vas, da ste me vzeli s seboj, sicer bi te tekme ne videl," se je zahvaljeval sopotnik. "Vi ste napravili uslugo meni, evo, jaz jo pa vam." Pri tem je segel v žep ter mu izročil policajevovo beležnico ter dostavil: "Jaz sem namreč zelo znan poklicni žepni tat," nakar je izginil v gneči.

"ŠIRITE AMER. SLOVENCA"

POSLUŠAJTE

vsako nedeljo prvo in najstarejšo jugoslovansko Radio uro od 9. do 10. ure dopoldne na WGES postaji, 1360 kilocycles.

ZAHVALA

West Pullman, Ill.

Čut hvaležnosti nam vele-va, da se kar najiskreneje zahvalimo za tako nepričakovan lep suprajz (Baby shower) ki so nam ga priredili naši prijatelji v terek dne 17. decembra zvečer. Ta "babe shower" so organizirale Mrs. Carl Ernst, Mrs. Caroline Golobic in Mrs. Anna Dvorscek.

Iz Jolieta:
 Mrs. Merichka Zdravljevitch, Mrs. Frank Zelesnik, Mrs. Barbara Dragovan, Mrs. Povitch, Mrs. Martin Dragovan, Mrs. Marie Dragovan, Mrs. J. Sefcik.

Iz Harvey:
 Mrs. Frances Lekan, Mrs. Veronica Howell, Mrs. Stefanie Lekan.

Ostali so:
 Mrs. Frank Nemanich, Mrs. Caroline Golobic, Mrs. Mike Popovitch, Mrs. Okleshen, Mrs. Anna Janc, Mrs. Theresa Rus, Mrs. Anna Dvorscek Mrs. Carl Ernst, Mrs. Nelson, Mrs. Emma Bockelman, Mrs. Tillie McNutty, Mrs. Nysten, Mrs. Hansen, Mrs. Rose Sodetz, Mrs. Mary Jaks, Mrs. Anna Tome, Mrs. Frances Novak, Mrs. Johana Knaus, Mrs. John Husar, Mrs. John Husar, Jr., Mrs. Foldesy, Mrs. Janesenc, Mrs. Pipp, Mrs. Oleyniczak, Miss Theresa Oleyniczak, Miss Anna Oleyniczak, Mrs. Jones.

Ti, ki so dali darove, pa se niso mogli udeležiti so:

Mrs. Sefcik, Mrs. Martin Dragovan, Mrs. Marie Dragovan, Mrs. Anna OKorn, Dolores-Bee & Edna beauty operators, Mrs. Petchnig, Mrs. Zuhe, Mrs. Bezlay, Mrs. Mary Olson.

Vsem najprisrčnejša zahvala za vse darove in za udeležbo, zlasti pa prav lepa hvala organizatoricam: Če bi pa bilo katero ime izpuščeno, nam blagovolite oprestiti. Vsi pa vedite, da smo bili globoko presenečeni nad vašo dobrotljivostjo in je ne bomo pozabili. Bog plačaj! (Ogl.)
 Mr. in Mrs. Joe Bokal

"Ljubezen, ki ubija"

— ROMAN —

P. Bourget:

Oče je vstal od mize, preden je bilo kosila konec. Pogledal je na stensko uro in vprašal gospoda Termonda za natančen čas.

"Cornelis, ali se vam tako zelo mudi?" je rekel Termond.

"Da," je odgovoril oče, "moram dobiti nekoga trgovskega prijatelja, ki je bolan . . . nekega inozemca. Moram iti k njemu v hotel, da dobim od njega nekaj važnih podatkov in reči. To je posebne vrste človek. Zato bi ga rad čimprej videl. Stori sem nekaj važnih korakov zanj, pa me skoraj prijemlje skušnjava, da bi jih še obžaloval."

Od tedaj ni bilo nobene vesti več o njem. Tisti večer smo odlagali večerjo po četrtinkah ure, ne da bi ga pričakali, njega, ki je bil sicer tako natančen in točen kakor ura. Mati se je začela vznemirjati. Njen nemir je s čakanjem vedno bolj rasel. Zakriti mi ga je mogla tem manj, ker so mi še zvene v ušesih zadnje besede, ki jih je oče pred odhodom govoril. Bilo je namreč tako nenavadno, da je oče govoril o svojih opravkih, da sem si vse njegove besede tem bolj zapomnil.

Pretekla je noč, za njo jutro, nato pol-dne. Spet se je vrnil večer. Spet sva sedela z materjo drug nasproti drugega pri mizi, kjer je bil prostor razpostavljen pred praznim stolom in je nekako predstavljal na ta način telo očeta, ki je izginil.

Gospod Jakob Termond, ki ga je bila mati pismeno obvestila, je prišel po jedi. Poslala sta me takoj spat, a ne tako naglo, da bi ne bil mogel opaziti izrednega bleska v očeh tega človeka. Imel je sinje oči, ki so se ponavadi mrzlo svetile v finem obrazu, katerega so obdajali plavi lasje.

Take malenkosti si vsak otrok zapomni, da se mu čez leta spet prikažejo v spomin, kadar jih obudi življenje. Podobne so tistim nevidnim črnilom, ki se pokažejo na papirju šele, ko pisanje približamo k ognju.

Medtem, ko sem si prizadeval, da bi ostal v sobi pri njima, sem opazoval, kako so vznemirjene njegove lepe roke, ki jih je držal na hrbtu. Vrtel in obračal je z njimi palico iz trstike, ki sem v svojih najbolj skritih željah vedno hrepenel po njej.

Če bi ne bil toliko gledal te palice, bi mi bila ta znamenja skrajnega razburjenja zadržano užala. Toda, saj je bilo vendar vse tako razumljivo: kako da ne bi gospoda Termonda zgrabilo in vznemirilo, ko je tako nenadno izginil njegov najboljši prijatelj, moj oče.

Glas pa, tisti sladki njegov glas, ki obda z žametno mehko vse njegove besede, je bil gospodu Termondu hladen.

Ta glas mi je rekel:

"Jutri bom vse poizvedel, če bi se Cornelis do tedaj ne vrnil . . . Toda saj se bo vrnil. Potem bo vse na mah jasno. Morda je odpotoval zaradi opravil, o katerih vam je govoril in je izročil kako pismo za vas postreščku. Ta pa je pismo pozabil odati."

"Ah," je rekla mama, "kaj mislite, da je to mogoče?"

Pogosto sem si v težkih urah obudil v spominu ta razgovor in videl v duši kraj, kjer sem ga slišal. Gospod Termond me je še venomer samo razvajal kakor otroka,

čeprav sem bil tedaj že v drugem gimnazijskem razredu . . .

Ko sem tako sedel na stopnicah, se me je polotil strašen nemir. Zdaj pa zdaj sem znova stresel vrata in na ves glas klical. Nihče mi ni odgovoril vse do trenutka, ko je stopila v govor dekla, ki me je majhnega pestovala.

"Oče," sem zakričal, "kje je moj oče?" "Siromak, siromak . . ." je začela storka stokati, ko me je stisnila k sebi v naročje.

Deklo so izbrali, da bi mi naznanila grenko novico. Izvil sem se iz njenega objema in stekel po hodniku. Zdrvel sem skozi dve prazni sobi in preden me je utegnili kdo ustaviti, prišel v očetovo spalnico.

Groza! To truplo na postelji, ki je bilo trdo pivito v rjuhe; to lice brez krvi na blazini, nepremično, z osteklenelimi, na široko razprtimi očmi, kakor jih imajo mrliči, ki jim po smrti niso zatisnili vek; ta beli podbradnik in ta brisalka okoli čela; in pri vnožju je klečala žena, strta od žalosti, a še zdaj oblečena v vesele barve . . . to sta bila bila moj oče in moja mati.

Kakor brez uma sem se vrgel proti njej. "Andre, sinko," je zašepetala in me strastno objela. V tem njenem kriku je bila tako žgoča bolelost in taka divja nežnost v tem objemu, da me peče do dna duše še zdaj, kadar se spomnim na to.

Potem me je takoj odnesla iz sobe, da ne bi več gledal tega strašnega prizora. Njene moči je v žalosti podesetorila.

"Bog me kaznuje . . . Bog me kaznuje . . ." je ponavljala, ne da bi kaj pazila na besede, ki jih je izgovarjala.

In pokrivala mi je obraz, vrat, lase s poljubi in solzami.

Zaradi teh iskrenih solza tisti hip naj ti bo odpuščeno vse trpljenje, moje in mrtvega očeta, uboga mati. Vidiš, v najbolj črnih urah, ko me je pozival duh umorjenega očeta na maščevanje, je vsa tvoja žalost govorila glasneje kakor njegova tožba. Zaradi poljubov v tistem hipu ti morem kljub vsemu verjeti. Ne, te solze in ti poljubi niso skrivali nobene zahrbtnosti. Tvoje srce se je prav iz dna upiralo strašnemu slučaju, ki me je oropal očeta. Prisegam pri najinih vzdihih, v tistem hipu ti nisi bila v tej strašni zaroti. Odpusti mi, da si moram še danes to zatrjevati. Če bi ti vedela, kako je človek včasih želen resnice in gotovosti! Tako žejan, da bi zblaznel!

Ko sem takrat vprašal mater, naj mi pove o strašnem dogodku, je rekla, da so očeta na vozu nepadli. Ker ni imel nikakih listin pri sebi, dva dni niso mogli ugotoviti, kdo je.

Veliki ljudje mislijo radi, da je vsem otrokom enako lahko lagati. Jaz sem bil eden od tistih, ki dolgo razmišljam o tem, kar jim odrasli povedo. Sestavlil sem v duhu skupaj vse male podrobnosti in hitro spoznal, da ne vem še vse resnice o smrti svojega očeta.

(Dalje prih.)

Predstavite vašim prijateljem "Amer. Slovenca" in jim ga priporočite, da se nanj naroče!

POVESTNE KNJIGE IN ROMANI

katere ima v zalogi naša knjigarna:

- AGITATOR, spisal Janko Kernik. Zanimiv roman o mladim inteligentu in njegovem življenju. Mehkovezana 80c
- BELE NOČI JUNAK, spisal F. M. Dostojevskij. Sentimentalen roman, ki vodi čitatelje skozi zanimive scene življenja. Knjiga je trdovezana 60c Mehkovezana 40c
- BLAD IN BRIKSEN, zanimiva zgodovinska povest, iz 17. stoletja. Brošura z 96 strani 45c
- BURKEŽ GOSPODA VITERGA, zanimiva knjiga, spisal Tone Cemažar. Brošura z 142 strani 50c
- CIGANKA — Zelo zanimiva povest iz domačih slovenskih hribov. Vsebuje 160 strani 55c
- CIRKUŠKI OTROK, spis. Brackel. 228 broširana knjiga. Zanimiva povest iz življenja 75c
- ČETRTEK, spisal Chesterton. Detektivski roman zelo napetega značaja. Trdovezana s 193 stranmi 75c
- ČRTICE. — Spisal Fran Ks. Meško. Črtice: 'Njiva', 'Črna smrt' in 'Slovenske gorice' so posebno zanimive. Knjiga vsebuje 160 strani 55c
- ČUDEŽI! ČUDEŽI! — Zanimiv sodobni roman, ki ga je spisal I. C. Raynaud. Poslovenil Franc Kolenc. Brošura vsebuje 94 strani in štane 35c
- DENAR, spisal Iver Kolenc. Vrlo zanimiv roman, 200 strani, broširani, samo 50c
- D E S E T DETEKTIVSKIH ZGODB, zelo zanimivo za vsakega. Broširana knjiga, 210 strani, štane 50c
- DEVIŠKA ZEMLJA V KRVI, spisal J. Grčar, 236 strani. Zelo zanimiva povest iz časov svetovne vojne 125c
- DOM. — Roman iz šlezjskih hribov. Spisal Pavel Keller. Je to zelo interesanten ljudski roman. Vsebuje 210 strani in štane 75c
- DRAGARJEVINA, spisal Kolenc Franjo, 232 strani, zelo interesantna ljudska povest. Broširana, samo 45c
- DUHOVNİK S KRAVAVO HALJO. — Resnična irska zgodba. Spisal R. De Nevery. Prestavil in priredil Fr. Kolenc 50c
- DUŠICA, spisala B. Orczy. Roman v treh delih, vsak del broširan zase in so tri knjige. Prva knjiga ima 286 str., druga 386 str. in tretja 427 strani. Celotna povest vsebuje nad 1100 strani. Roman je vse skozi napet in ga čitatelj ne odloži preje, da ga do konca prečita. (Vsi trije deli skupaj) 300c
- DVE SLIKI, spis. Kaaver Meško. Brošura 103 str. Zanimiva povest 60c
- ENA BOŽIJA CVETKA, brošura 416 str. Zelo zanimiva in napeta povest o dekletu, ki trtjuje vse za svojega očeta. Slika iz življenja, ki kaže, kaj premore dobra volja 100c
- FABIJOLA, po kardinalu Weismannu. Brošura 222 strani. Interesantna zgodovinska povest, zelo priporočljiva 45c
- FINZGARJEVI ZBRANI SPISI, VII. zvezek, broširani in vsebuje 272 strani. Vrlo zanimive črtice, novele in povestice izpod spretnega Finzgarjevega peresa 150c
- FURIJ, novela iz življenja mladenci, ki vas popelje v zanimive slučaje. Trdovezana knjiga 100 strani 75c Mehkovezana knjiga 239 strani 75c
- GLADIATORJI, zgodovinski roman v dveh delih. Vsak del broširan v posebni knjigi. Prvi del vsebuje 308 str. in drugi 252 strani. Zanimiv roman iz rimskih časov in tedanje dobe. Prvi in drugi del skupaj 150c
- GOSPODARICA SVETA, spis. Karl Fidor. Brošura 192 strani. Avanturističen roman, poln napetih slučajev in zanimivosti, da čitatelj knjige ne odloži dokler jo ne prečita 50c
- GORNJE MESTO, zanimiva povest iz Zagrebkega življenja. Ba. Brošura z 317 strani 150c
- GOZDARJEV SIN. X. zvezek Ljudske knjižnice. Brošura 56 str. Spisal F. S. Finzgar. Zanimiva povest iz slovenskega življenja 35c
- GLAD, 53. zvezek Splošne knjižnice, ki slika socialne razmere. Povest iz švedskega življenja 60c
- GROFOV JAGER, povest iz domačih hribov, 208 strani, broširana 60c
- GUISEPPE GARIBALDI IN GOSPODAR NOČI, 4 zvezke obširen napet roman, skupaj 1092 str., 4 broširani zvezki 200c
- GUISEPPE MUSOLINO, ali KRVNO MAŠČEVANJE, dolg napet roman, v osmih zvezkih, skupaj 2654 strani, vseh osem zvezkov 550c
- GREHI PRINCA SARADINA, jako zanimiva detektivska zgodba. Brošura z 317 strani 150c
- HUBERT. — Interesanten roman iz godov. Spisal Pavel Keller. Poslovenil dr. Ivan Dornik. Vsebuje 272 strani 85c
- HABAKUK, zanimiva Remichlova povest, 126 strani, broširana 40c
- IVANA CANKARJA, ZBRANI SPISI. Prvi in drugi del, vsak del s trdovezanimi knjigi. Vsak del ima po 336 strani. Cankarjeve povesti so priznane kot najbolje slovenske povesti. Pramezni del stane \$2.50, obo skupaj \$5.00
- IZBRANI SPISI, DR. KREKA, 2. snopič. Njegovi članki in govori, ki kažejo njegovo veliko državniško sposobnost. Trdovezana knjiga 150c
- IZDAJAVEC, spisal F. V. Slemenik. Vrlo interesantna zgodovinska povest iz turških časov, ki je zlasti priporočljiva, da bi jo čitela ameriško-slovenska mladina. Brošura 130 strani 50c
- IZLET GOSPODA BROUČKA, zanimiva povest iz češkega življenja. Brošura 246 strani 80c
- IZ MODERNEGA SVETA. Roman spisal F. S. Finzgar, trdovezana knjiga z 280 stranmi 160c
- IZGUBLJENI SVET. Roman spisal C. Doyle, brošura z 233 strani 75c
- IZSELJENCI, roman spisal Johan Bojer. Brošura z 410 strani 150c
- IZPOVED SOCIALISTA, brošura z 151 strani 60c
- JERNAČ ZMAGOVANJE IN MED PLAZOVI, dve povesti v eni knjigi, trdovezana 178 strani. Obe jako zanimive 100c
- JUNAKINJA IZ ŠTAJRA, povest, ki jo ljudje zelo radi čitajo vsled izredne zanimivosti. Povest je v dveh trdovezanih knjigah 1. in 2. del in štane obo skupaj 150c
- JAROMIL, češka narodna pravljica za mladino 30c
- JUTRANJA ZVEZDA, spisal H. Haggard. Brošura 307 strani. Zelo napeta povest in po svoji zanimivosti priključena 100c
- JURČIČEVI ZBRANI SPISI, zanimive povesti črtice in novele iz domačega slovenskega življenja, ki ga je malo kdo zadel in naslikal, kakor ravno nepozabni Jurčič. Njegovih zbranih spisov je 10 zvezkov, vsak po 100c
- V vsakem zvezku so sledeče povesti: 1. zvezek: Narodne pravljice in pripovedke. — Spomini na deda. — Jurij Kozjak. — Jesenska noč med slovenskimi polhaji. — Domen. — Dva prijatelja. 2. zvezek: Jurij Kobila. — Tihotapec. — Urban Smukova ženitev. — Klošterski zolnir. — Grad Rojinje. — Golida. 3. zvezek: Deseti brat. — Nemški valper. 4. zvezek: Cvet in sad. — Hči mestnega sodnika. — Kozlovska sodba v Višnji gori. — Dva brata. 5. zvezek: Sosedov sin. — Sin kmetškega cesarja. — Med dvema stoloma. 6. zvezek: Doktor Zober. — Tugomer. 7. zvezek: Lepa Vida. — Lipe. — Pipa tobaka. — Moč in pravica. — V volni krajini. — Pravda med bratom. 8. zvezek: Ivan Erazem Tatenbah. — Bojmi se te. — Črtica iz življenja političnega agitatorja. — Telečja pečnica. — Šest parov klobas. — Po tobaku smrdiš. — Ženitev iz nevoščljivosti. — Andreja Pakja Spomini starega Slovence. 9. zvezek: Rokovnjači. — Kako je Kotarjev Peter pokoro delal, ko je krompir kradel. — Ponarejeni bankovci. 10. zvezek: Slovenski svetec in učitelj. — Veronika Deseniška. KMEČKI PUNT, A. Senoa. Povest, opisuje boje Hrvatov v 16. stoletju. V povest so vpleteni zanimivi slučajji iz življenja Hrvatov. Brošura 464 strani 100c
- KNEZOVA KNJIZNICA. 1. zvezek: Anton Knezova ustanova. Gospod Lisec. — Ženitev Ferdulfa, vojvode. Brošura 195 str. 100c
- KRALJ ALKOHOL, J. London. Brošura 245 str. Povest, ki slika gorje ki ga povzroča alkohol 125c
- KRALJ GORA, Ed. About. Zelo napeta povest iz francoskega življenja. Brošura 255 strani 100c
- KO SO HRASTI ŠUMELI, Zgodovinski roman, brošurana knjiga z 328 strani 125c

J. M. Trunk.

Vojna poročila in vojna poročila. Ze osem dni naprej lahko veš, kaj bodo poročali. Iz Rusije bi ta ali oni želel kakih vojnih poročil (jaz jih prav nič ne pogrešam), pa je po finskiem mrazu vse zmrznilo, ker doli v Besarabiji je bila le zasledba, kar je pri orožju najlažja roba. V diplomaciji se sliši to in ono, ko gre Molotov pokulirat v Berlin ali pokulira Oumansky pri nas z uradniki nemškega poslanstva, drugi dan pa zopet obravnava z Amerikanci glede orožja, dasi ga menda nam samim primanjkuje.

Vsaj doma je bilo nekaj slišati o Rusiji, ko je izšla knjiga "The Dream we lost" in je nekaj po knjigi povedal Anton Garden, nekaj in dosti slabega je povedal, kakor pač pove knjiga sama in pisateljica knjige, Freda Utley. Glede ekonomskih razmer noben razsoden človek ne more nič posebnega pričakovati, ko sliši vsa ta ekonomska stavba na napačni idejni podlagi o bistvu človeške družbe. Morda se res nekaj doseže, ker razne zahteve za uravnavanje razmer morajo biti pravilne in pravične, stalnega uspeha pa ne more biti, in vse se razblijni, izgubi. Naravno je, da mora slediti razočaranje in to razočaranje je prineslo zgoraj imenovano knjigo.

Bistvo razočaranja temelji na zagrešeni idejni podlagi, toraj na materialističnem naziranjju o družbi. Ampak te podlage se tudi jamrovci ne dotaknejo in jamrajo le radi izostalih posledic. To je prvo, da bo razočaranje brez konca in kraja. Drugo ni ravno bistveno, bolj stranskega pomena, ampak enako najmanj važno pri rezultatih, oziroma pri pomankanju pričakovanih rezultatov. Značilno je, da je dala ta pisateljica knjigi tak naslov. "Dream . . ." pravi in to sanjanje je šlo po vodi. Naravno pač, ako kdo le sanja, da bo nekaj, mesto da bi se postavil na realna tla pokazujajo zopet na — podlago. Visijo na materialističnem svetovnem naziranjju, kakor bi bilo to pribito in prišito, in potem — sanjajo, in ko ni rezultatov jamrajo, da so sanje šle po vodi. Čemu le sanjate, pogledajte prej, kje ležite!

Ko sem prečital Gardnovo oceno, se mi je zopet vzbudila želja, da bi na kak način mogel priti do resnice, ali je res le tako klaverno, ker pri vsi zagrešeni podlagi se dela na novem ekonomskem redu z vsemi sredstvi ogromne skupine že nad 20 let, in nekaj so le morali tudi doseči. Ampak, kako priti do resnice?

Nekaj se je pojavilo vsaj pri nas. George Gornik, Bellingham, Was., pravi, da čita knjigo "Europe on the Eve," katero je spisal profesor Frederick Schuman. Baje bi se iz te knjige izvedela resnica. Ampak urednik pripomni na članek: "Profesor Frederick Schuman je znan komunistični sopotnik in zagovornik vsega, kar Stalin počne, pa bi li zločini še večji."

Tu imaš, Zdaj pa izvedi, če moreš. Prvi sanja, in ker se sanj ni uresničil, jamra, in soddim, da ne more zadeti vse resnice, ker je le sanjal, drugi pa vse le hvali, in če hvali kak izrazit zločin, enako sanja in še malo več, morda potvarja, in na ta način je nemogoče, da bi kdo pri najboljši volji mogel dobiti o razmerah v Rusiji pravo in pravilno sliko.

Dokler bo v Rusiji ostalo na sedanji, zgrešeni, ker materialistični podlagi, bo ostalo, kakor je zdaj: eden bo jamral, ker je bil razočaran, drugi pa bo hvalil tudi tam, kjer ni nobenega poudara za hvalo. Kdor se zanima, bo ostal brez resnice.

Lahom ne gre dobro, niti v Albaniji, še manj v vroči Afriki. Tako za Grke, kakor še bolj za Angleže so dogodki večjega pomena. V Italijanih je precej strahu, ki ima velike oči, v Grkih in Angležih pa je dosti upanja, in pri borbah je oboje velikega pomena. Jaz bi Lahov ne sodil prehitro. Mestoma se srdito branijo. Strah jih lahko podere, Lahko pa se izpremeni tudi v neko vrsto fanatizma. Lahom morda res ne gre ravno za življenje, le sanje na imperij bi šle po vodi. Ker so precej časa videli pred očmi že skoroda uresničene te sanje, oživljene po zgodovinskem dejstvu nekdanjega rimskega imperija, in ker so naredili za uresničenje precej ugodnih korakov, ko so pridobili Etiopijo in Albanijo in so se odločili še za "zmagovitega" Hitlera, ni ravno izključeno, da se jih loti neki fanatizem, kakršen je tudi v Nemcih. "Vsak nemški vojak je za pet vojakov," je izjavil francoski general, ko so Nemci napadali fanatično, Francozom pa je manjkalo tudi dobrega fanatizma.

Vojskovanje za neki imperij je eno, borba za dom ali življenje pa drugo. Ne sodite prehitro niti — Italijanov.

Cerkev so povečali

Iz Celja poročajo, da so cerkev sv. Martina v Šmartnem povečali in dogradili in je sedaj zelo prostorna. Za povečanje so prispevali farani in tudi dobrotniki. Kljub temu da so bili farani zelo radodarni, le niso mogli pokriti vseh stroškov, ki so narasli na 300.000 dinarjev.

FRANK PAULICH,
D.D.S., M.D.S.
ZOBOZDRAVNIK
Dentist-Orthodontist
(izravnava robe)
2125 So. 52nd Avenue
CHICAGO, ILL.
Tel. Cicero 610
— in —
Marshall Field Annex
25 E. Washington Street
CHICAGO, ILL.
Tel. Central 0904

URE: V Cicero vsak dan, izvzemši sred, od 9. zjut. do 8. zveč. Ob nedeljah po dogovoru. — V chicagskem uradu vsako sredo.

Dr. Frank T. Grill
ZDRAVNIK IN KIRURG,
ordinira na
1858 W. Cermak Rd., Chicago, Illinois
od 2. do 4. pop. in od 7. do 9. večer. — Ob sredah in ob nedeljah po dogovoru.
Stanuje na 1818 W. Cermak Rd.
Tel. v uradu CANAL 4955 — na stanovanju CANAL 6027

POŽURITE SE, DA NE BOTE PREPOZNI!

Stenski koledarji "Am. Slovenca" gredo letos hitro izpod rok. Le še komaj 200 jih je na roki. Takoj ga naročite zase, ali svojim domačim, dokler ga ne zmanjka. Letošnji stenski koledar "A. S." je pravi kras za vsako hišo. Stane s poštnino za tu in stari kraj le samo:

20 centov

Naročila je poslati na:

Knjigarna Amerikanski Slovenec

1849 West Cermak Road, Chicago, Illinois.

Knjigarna Amerikanski Slovenec

1849 West Cermak Road Chicago, Illinois